

POSUDEK OPONENTA HABILITAČNÍ PRÁCE

Uchazeč	MUDr. Lukáš Školoudík, Ph.D.
Habilitační práce	Léčba chronického středoušního zánětu
Oponent	Doc. MUDr. Břetislav Gál, Ph.D.
Pracoviště oponenta, instituce	Klinika otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku FN u sv. Anny a LF MU v Brně
	V Brně, dne: 13.5.2021

MUDr. Lukáš Školoudík, Ph.D., odborný asistent Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku LF UK v Hradci Králové předkládá habilitační práci nazvanou „Léčba chronického středoušního zánětu“.

Habilitační práce je zpracována formou komentovaného souboru prací (1 monografie, 24 impaktovaných a recenzovaných autorských/spoluautorských publikací) . Habilitační práce má celkem 206 stran, 67 stran textu a zbylá část je tvořena přehledem publikací autora k tématu habilitační práce. Po formální stránce předložená práce splňuje veškeré náležitosti, je přehledně strukturovaná, srozumitelná a gramaticky precizní (krom drobných překlepů uvedených níže). Jen škoda, že v přehledu prací autora zařazených do textu chybí hodnoty impakt faktoru a oborového kvartilu, což by jistě podtrhlo jejich kvalitu a vysokou odbornou úroveň.

Nosným tématem habilitační práce je léčba chronických středoušních zánětů. Výběr tématu považuji za velmi vhodný a užitečný. Na jedné straně patří tematika diagnostiky a léčby chronických ušních zánětů do každodenní praxe každého otorinolaryngologa, na straně druhé představuje oblast, která v posledních letech prochází významným vývojem, nejednotné terminologii a nejasně vykládaným doporučeným postupům. V tomto kontextu habilitační

práce podává komplexní, precizně zpracovaný a vysoce odborně kvalitní pohled na tuto složitou problematiku.

V úvodní části je práce věnována úloze sluchové trubice v etiopatogenezi středoušních zánětů. Tato část je podložena monografií „Sluchová trubice“ vydanou v roce 2019, v níž autor uceleně, všestranně a podrobně shrnul nejnovější poznatky k tomuto tématu a prokázal edukativní a pedagogické schopnosti. Z dalších 6 tematických publikací bych rád vyzdvihl práci věnovanou balonkové dilataci, nové terapeutické metodě, kterou autorský tým v ČR uvedl do praxe s velmi slibnými výsledky.

Ve druhé části se autor věnuje problematice vztahu chronické sekretorické otitidy (OMS) a adenoidní vegetace. OMS je nejčastější příčinou nedoslýchavosti v dětském věku. Přestože je všeobecně akceptována souvislost OMS s adenoidní vegetací, na okresních i klinických pracovištích doposud panuje nejednotnost v indikačních kritériích adenotomie a tympanostomie. Tomuto aktuálnímu tématu se autor věnuje komentáři celkem 7 publikací. Z nich bych ocenil práci akcentující význam endoskopicky asistované adenotomie a vydaný doporučený postup ČSORLCHHK ČLS JEP, který by měl standardizovat diagnostiku a léčbu OMS a jasně definovat indikační kritéria léčby OMS s odkazem na vlastní výsledky výzkumu a zahraniční odborná doporučení.

Třetí část je zaměřena na chronický středoušní zánět s cholesteatomem. Jedná se o komentář 7 prací, které jsou věnovány experimentálnímu výzkumu autora. Velmi zajímavé jsou publikace věnované studiu invaze cholesteatomu do středoušních kůstek v návaznosti na jejich bezpečné využití v rekonstrukční fázi ušních operací. Zcela originální je experiment realizovaný na zvířecích modelech, který se zabýval vývojem metodiky využití multipotentních mezenchymálních buněk (MSC) při rekonstrukcích kostních defektů spánkové kosti. Ačkoliv výsledky experimentu nemají bezprostřední dopad do klinické praxe, hypotéza, exaktní metodika, kvalitní interpretace výsledků a srozumitelné hodnocení splňují nejvyšší nároky experimentální vědecké práce.

Čtvrtá část habilitační práce je věnována novým mezinárodním doporučením pro jednotnou klasifikaci širokého spektra středoušních operací a pátá část screeningu sluchu předškolních dětí. Na podkladě výsledků prospektivní studie prokazující významnou prevalenci

nediagnostikované a neléčené nedoslýchavosti u předškolních dětí, se podařilo autorskému týmu mravenčí prací dosáhnout změnu legislativy a metodického pokynu k provádění screeningového vyšetření sluchu v 5 letech. Z pohledu člena vedení odborné společnosti ČSORLCHHK ČLS JEP se jedná o velmi záslužnou aktivitu s praktickým dopadem na zlepšení kvality zdravotní péče v ČR.

Dotazy oponenta k obhajobě habilitační práce

1. Klíčovou roli v úspěšnosti rekonstrukčních operací středouší hraje funkce sluchové trubice. Jedním ze základních cílů rekonstrukční chirurgie (zejména rekonstrukce bubínku) je obnovení přirozené anatomické bariéry mezi zevním uchem a středouším. Při poruše funkce sluchové trubice se výsledky rekonstrukce významně zhoršují. Přitom exaktní a jednotná metodika předoperačního vyšetření funkce ET není standardizována. Jaký diagnostický algoritmus zaměřený na funkci ET doporučuje autor před rekonstrukční operací středouší ?

2. Ve své práci autor prezentuje pilotní výsledky nové terapeutické metody tzv. balonkové tuboplastiky v léčbě obstrukční poruchy funkce sluchové trubice. Mezi zvažované indikace patří i využití této metody u pacientů plánovaných k rekonstrukci středouší. Jaký má autor názor na využití balonkové tuboplastiky u této skupiny pacientů ? Jaká indikační kritéria uplatňuje autor při využití této metody před rekonstrukční operací středouší ?

3. Třetí otázka souvisí s experimentálním výzkumem autora zaměřeným na bezpečné využití středoušních kůstek při rekonstrukčních operacích. Jedním ze závěrů experimentu bylo tvrzení, že autoklávování středoušních kůstek po dobu 4 minut a teplotě 134°C vede k dostatečné k eliminaci dlaždicobuněčného epitelu. Jedním z často standardně používaných materiálů pro obliteraci operačních dutin je kostní drť, získána frézováním přístupové cesty u sanačně-rekonstrukčních operací. Je metoda obliterace kostní drtí rovněž autorem používána? Považuje autor tuto metodu v souvislosti s hypotézou experimentu za rizikovou ?

Gramatické opravy:

1. str. 25, kap. 2.3.2. „~~pře~~-vývojovou/ přes vývojovou...“
2. str. 35, kapitola 3.1. – „~~pracech~~ / pracích,

Závěr

Habilitační práce MUDr. Lukáše Školoudíka, Ph.D. komplexně a systematicky zpracovává vysoce aktuální témata chronických středoušních zánětů. Teoretická část práce se opírá o velmi zdařilou monografii „Sluchová trubice“, vydanou v roce 2019, v níž autor dokazuje vysokou úroveň teoretických a pedagogických vlastností. Další části habilitační práce jsou komentáře autorských a spoluautorských publikací zaměřené na klíčové problémy diagnostiky a léčby chronických zánětů. Autor zde prokazuje svou vysokou odbornou kvalifikaci, kdy systematicky propojuje komentáře prací s praktickými doporučeními do klinické praxe. Velmi hodnotná je rovněž experimentální část, v níž se autor na zvířecích modelech věnoval multioborovému výzkumu sluchových kůstek a vývoji originální metodiky využití multipotentních mezenchymálních buněk (MSC) při rekonstrukcích kostních defektů spánkové kosti. 7 prací z této oblasti dokládají, že je nejen vysoce erudovaným odborníkem, ale i aktivním výzkumníkem schopným realizovat vědecké projekty s realistickými a smysluplnými cíli.

Habilitační práci MUDr. Lukáše Školoudíka, Ph.D. „Léčba chronického středoušního zánětu“ odpovídá svým rozsahem a obsahem požadavkům stanoveným v Zákonu o vysokých školách (č. 111/1998 Sb.). Proto doporučuji přijmout tuto vysoce kvalitní habilitační práci k obhajobě a považuji ji za vhodnou k podání návrhu pro jmenování autora docentem otorinolaryngologie.

Habilitační práce MUDr. Lukáše Školoudíka, Ph.D. „Léčba chronického středoušního zánětu“ **splňuje** požadavky standardně kladené na habilitační práce v oboru Otorinolaryngologie.

.....
Doc. MUDr. Břetislav Gál, PhD.

Přednosta Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku
FN u sv. Anny a Lékařská fakulta MU v Brně
Pekařská 53, 656 91, Brno